

Aan: Statenleden commissie Ruimte Wonen Klimaat
Van: Stichting Behoud Waterland
Stichting De Kwade Zwaan
Datum: 3 juni 2021
Betreft: extra inspraakavond over zoekgebieden RES 1.0

Geachte statenleden van de commissie Ruimte, Wonen Klimaat,

De Stichting Behoud Waterland (SBW) doet mede namens Stichting De Kwade Zwaan (DKZ) een beroep op uw gezonde verstand. Windmolens zijn industriële installaties van soms meer dan 200 meter hoog. Ze maken lawaai (o.a. een storende laagfrequente brom), bewegen permanent, geven slagschaduw, zijn voorzien van rode knipperlichten bij nacht en trekken alle verhoudingen uit het (stedelijk) landschap. Ze passen niet in en nabij weidevogelleefgebieden, rust- en foerageergebieden van vogels, stiltegebieden, bijzondere cultuurlandschappen en evenmin nabij volkstuinten, woningen, golfbanen en dergelijke.

Landelijk schaalniveau

Ieder gebied draagt zijn steentje bij en heeft zo zijn functie in Nederland/Europa. Aardappels worden niet in veenweiden verbouwd maar op geschikte gronden daarvoor. Amsterdam huisvest universiteiten, hogescholen en bedrijven. Waterland-oost is de plek voor vogels en waar iedereen de ruimte, openheid en stilte kan ervaren. Dit soort plekken zijn inmiddels zeer schaars.

Vanwege de impact van de windturbines op de leefomgeving van mens en dier moet op landelijk niveau worden gekeken waar de beste locaties voor windmolens zijn. Het college van Rijksadviseurs heeft daarover een verstandig advies uitgebracht¹. Het is ONNODIG deze te plaatsen in natuur- en cultuurlandschappen. Verder is dit college tegen het plaatsen van solitaire of enkele windturbines vanwege de nivellerende werking daarvan op de waarden van het gebied.

Zoekgebied dijk Marken/De Nes gemeente Waterland

Beschermde natuur- en cultuurlandschap

Dit zoekgebied heeft een grote natuur- en landschapswaarde en ligt notabene binnen Natura2000-gebied en pal naast het Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland. Zowel het gehele eiland Marken als Zuiderwoude zijn aangewezen als beschermd stads- en dorpsgezicht.

Schadelijke gevolgen

De locatie maakt deel uit van een door u zelf bestempeld 'onvervangbaar landschap'. Megawindturbines staan in geen enkele verhouding tot dit kwetsbare, kleinschalige, open en zelfs internationaal geroemde oer-Hollandse landschap.

Ook de natuurwaarden van deze locatie zijn uniek en internationaal erkend. Het zoekgebied maakt niet voor niets deel uit van een Natura2000 gebied. Dat schept wettelijke verplichtingen voor het bieden van broed-, rust- en foerageerplekken voor vogels! De

¹ College van Rijksadviseurs is een onafhankelijk adviescollege van het kabinet. Zij pleit in haar advies Via Parijs voor plaatsing van windmolens op zee en voor concentratie van windmolens op land waar het hard waait en in grootschalige rationale landschappen, havengebieden en op bedrijventerreinen. Daarmee kunnen andere gebieden vrij van windturbines worden gehouden. <https://www.collegevanrijksadviseurs.nl/adviezen-publicaties/publicatie/2019/10/17/via-parijs>

Gouwzee en het Markermeer hebben o.a. een belangrijke functie als rui- en slaapplaats voor grote groepen vogels, zo niet de belangrijkste voor het hele Markermeergebied. Enorme aantallen smienten, kuifeenden, tafeleenden, futen, zaagbekken, nonnetjes ruien en foerageren hier. Deze beschermde plekken mogen niet worden verstoord.

Compensatie van schade onmogelijk

Megawindturbines zijn per definitie niet inpasbaar in dit beschermde gebied. Het is een illusie de impact daarvan te kunnen compenseren.

Gebrek aan zorgvuldigheid en participatie

In het Coalitie-akkoord 'duurzaam, sociaal, en toekomstbestendig' tussen CDA, GL, PvdA en D66 voor de bestuursperiode 2018-2022 staat: "Wij zijn voorstander van alternatieve vormen van energie en staan positief tegenover uitbreiding van windenergie bij de Nes. Daarbij kijken we kritisch naar de landschappelijke gevolgen en hoe het extra rendement ten goede komt aan de inwoners van Waterland."

Uit niets blijkt dat de gemeente Waterland naar andere locaties heeft gekeken binnen haar gemeentegrenzen voor windmolens, dus of er andere locaties zijn waar de plaatsing van windmolens minder landschappelijke en ecologische gevolgen heeft. Verder vinden de SBW en DKZ het onzinnig dat het behalen van extra rendement met windmolens voor inwoners een rol zou moeten spelen bij het maken van goede ruimtelijke afwegingen. Daar komt bij dat de windmolens lang niet voor iedereen financieel voordeel opleveren.

De gemeente Waterland wil vanaf dit moment in gesprek gaan met haar eigen bewoners over de geschikte locaties voor windmolens. Bij de aanwijzing van de dijk naar Marken/De Nes als zoekgebied heeft de gemeente haar burgers niet betrokken.

Kortom, van een zorgvuldige aanwijzing, besluitvorming van de gemeente Waterland en participatie is aantoonbaar geen sprake geweest. Alleen daarom al mag de dijk naar Marken/De Nes niet als zoekgebied in RES 1.0 voor NHZ worden opgenomen.

Reserve/extra zoekgebied Landelijk Noord gemeente Amsterdam

Beschermde natuur- en cultuurlandschap

Dit zoekgebied ligt in het Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland, waarvan de kernkwaliteiten o.a. zijn habitat voor weidevogels en openheid en vergezichten. Delen daarvan liggen binnen het Natuurnetwerk Nederland. Verder ligt het hele zoekgebied in het Stillegebied Ransdorp Holysloot.

Schadelijke gevolgen

Ook dit open- en kleinschalige landschap is oer-Hollands en cultuurhistorisch van grote waarde en onvervangbaar. De leefgebieden voor weidevogels staan onder enorme druk. Hun leefgebied mag niet verder worden verkleind en verstoord. Weidevogels zullen niet broeden binnen een straal van enkele honderden meters van megawindturbines.

Compensatie onmogelijk

Megawindturbines zijn in dit beschermde zoekgebied niet inpasbaar. De impact is niet te compenseren en de kernkwaliteiten worden daarmee om zeep gebracht.

Gebrek aan zorgvuldigheid en participatie

In de Speedvoordracht voor de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van 9 maart jl. (nummer VN2021-004768) staat ten aanzien van het extra zoekgebied in RES 1.0 voor NHZ, p. 10: *'De status is niet veranderd ten opzichte van de concept RES. Dit gebied is niet specifiek onderzocht.'*² Juist omdat het gebied minder zorgvuldig is onderzocht moet het ook niet als reservegebied of extra zoekgebied in RES 1.0 voor NHZ worden opgenomen.

Ring A10 Amsterdam Noord

Beschermde gebied

De windmolens zijn o.a. voorzien in de groene strook langs de A10. Deze strook maakt deel uit van het Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland en is zelfs bestempeld als kernkwaliteit groene randzone met stedelijke voorzieningen. Deze zone biedt ruimte aan stedelijke voorzieningen als volkstuincomplexen, sportvelden, een golfterrein en een waterzuivering. Door de opgaande, afschermende beplanting vormt deze zone een groene scheiding tussen Waterland en het stedelijk gebied van Amsterdam.

Schadelijke gevolgen en compensatie onmogelijk

Het is evident dat megawindturbines in dit beschermde zoekgebied niet inpasbaar zijn. De impact is niet te compenseren en de kernkwaliteit groene randzone met stedelijke voorzieningen wordt daarmee om zeep gebracht. De Amsterdammers hebben hiervoor voldoende aandacht gevraagd.

Conclusie

De SBW en DKZ zijn verheugd dat zo veel wordt gedaan aan de energietransitie. Tegelijkertijd moet dat verstandig worden aangepakt. Het is onzinnig en vooral ook onnodig megaturbines op te richten langs de dijk naar Marken/de Nes vanwege de hoge natuur- en landschapswaarden.

Verder is het onzinnig en onnodig tegelijkertijd binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam een plek te willen bieden voor woningen, universiteiten, havens, recreatievoorzieningen en energie slurpende datacenters (grootste locatie van heel Europa!) en voor windmolens in het Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland en in het Stillegebied Ransdorp Holysloot.

Neem uw verantwoordelijkheid voor de bescherming van vogels en respecteer de Wet natuurbescherming en Europese habitat- en Vogelrichtlijn. Vermijd extra kosten voor onderzoek en het optuigen van participatie terwijl het logisch is dat landschaps- en de natuurwaarden worden aangetast en dat deze aantasting niet te compenseren is.

De SBW en DKZ roepen u daarom op te luisteren naar de adviezen van het College van Rijksadviseurs en van de natuur- en milieuorganisaties en de waarden van Waterland te koesteren en te beschermen. Schrap daarom De Nes/de dijk naar Marken, de groene randzone langs de A10 en het landelijk Noord van Amsterdam als (extra)zoekgebied voor windmolens.

Met vriendelijke groet,

Stichting Behoud Waterland, mede namens Stichting De Kwade Zwaan

Rineke Neppelenbroek

<https://www.stichtingbehoudwaterland.nl>

²https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/10101386/1/4_%20Bijlage%20college%209%20maart%20aangepaste%20windzoekgebieden